

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Кафедра сходознавства імені професора Ярослава Дашкевича

Затверджено

На засіданні кафедри сходознавства
імені професора Ярослава Дашкевича
філологічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29.08.2025 р.)

Завідувач кафедри
Ольга МАКСИМІВ

Силабус із навчальної дисципліни
«АНАЛІЗ МАС-МЕДІА ОСНОВНОЮ СХІДНОЮ МОВОЮ»,
що викладають в межах ОПП «Японістичні студії»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 035 – Філологія, спеціалізації
035.069 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – японська

Назва дисципліни	Аналіз мас-медіа основною східною мовою (японська)
Адреса викладання дисципліни	Львівський національний університет ім. Івана Франка м. Львів, вул. Університетська, 1.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філологічний факультет, кафедра сходознавства імені професора Ярослава Дашкевича
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	03 Гуманітарні науки, 035 Філологія, 035.069 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – японська
Викладачі дисципліни	Витичак Уляна Ярославівна, старший викладач кафедри сходознавства імені професора Ярослава Дашкевича
Контактна інформація викладачів	ulyana.vytychak@lnu.edu.ua м. Львів, вул. Університетська, 1, к. 239 (кафедра сходознавства імені професора Ярослава Дашкевича)
Консультації по курсу відбуваються	За попередньою домовленістю. Також можливі онлайн-консультації через Zoom. Для погодження часу онлайн консультацій потрібно писати на електронну пошту або телефонувати.
Сторінка курсу	https://philology.lnu.edu.ua/course/analiz-mas-media-osnovnoiu-skhidnoiu-movoju
Інформація про курс	Курс «Аналіз мас-медіа» – це вибіркова дисципліна зі спеціальності 035.069 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – японська за освітньо-професійною програмою «Японістичні студії» відбувається у 3 семестрі навчання другого (магістерського) рівня вищої освіти в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація освітнього компонента	Курс «Аналіз мас-медіа основною східною мовою» є важливою складовою у підготовці фахівців з японської мови і літератури. Дисципліна спрямована на розвиток умінь аналізувати тексти сучасних японських засобів масової інформації — газет, журналів, телепередач, інтернет-видань та соціальних мереж. У межах курсу студенти ознайомлюються з особливостями японського медійного дискурсу, стилістикою інформаційних жанрів, а також вивчають лінгвокультурні, соціолінгвістичні та лексико-стилістичні аспекти японських інформаційних ресурсів.
Мета та цілі освітнього компонента	Метою курсу «Аналіз мас-медіа основною східною мовою» є навчити студентів критично сприймати, аналізувати та інтерпретувати матеріали японських засобів масової інформації, а також поглибити навички роботи з автентичними текстами сучасного японського медіа-дискурсу. Цілі курсу: <ul style="list-style-type: none"> - ознайомити студентів із лексичними, граматичними та стилістичними особливостями японської медійної мови; - розвинути навички розуміння та перекладу текстів різних медійних жанрів; - навчити визначати інформаційні, комунікативні та культурні стратегії у текстах японських ЗМІ; - сформувані вміння аналізувати соціально-культурні контексти

	<p>японського медіапростору;</p> <ul style="list-style-type: none"> - сприяти розвитку критичного мислення та медіаграмотності японською мовою
Література для вивчення освітнього компонента	<p style="text-align: center;">Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mithani F., & Kirsch G. Handbook of Japanese Media and Popular Culture in Transition. <u>Routledge</u>, 2022. 2. Hidaka, K. Japanese Media at the Beginning of the 21st Century: Consuming the Past. <u>Routledge</u>, 2017. 3. 岡本 健・田島 悠来. メディア・コンテンツ・スタディーズ — 分析・考察・創造のための方法論. ナカニシヤ出版, 2020. 4. 小西 卓三・松本 健太郎 (編) メディアとメッセージ — 社会のなかのコミュニケーション. ナカニシヤ出版, 2021. 5. NHK NEWS WEB — https://www3.nhk.or.jp/news/ 6. 朝日新聞デジタル: https://www.asahi.com/ 7. 読売新聞オンライン: https://www.yomiuri.co.jp/ 8. 毎日新聞: https://mainichi.jp/ 9. 日本経済新聞: https://www.nikkei.com/ <p style="text-align: center;">Додаткова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зражевська Н.І. Теорія медіа та суспільства. Київ, 2022. 198 с. 2. Іванов В. Основні теорії масової комунікації і журналістики. Київ, 2010. 258 с. 3. Косюк О. М. Теорія масової комунікації. Луцьк, 2012. – 384 с. 4. Літінський С. А. Інтернет-комунікації, кіберкультура та віртуальна реальність. Харків, 2011. 5. Партико З.В. Теорія масової інформації та комунікації. Львів, 2008. – 292 с.
Тривалість освітнього компонента	1 семестр (3-ій)
Обсяг освітнього компонента	90 годин, з них 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять, 58 годин самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	У результаті вивчення навчальної дисципліни студент буде знати : лексико-стилістичні та жанрові особливості японських медійних текстів; основи медіа-лінгвістичного аналізу текстів та принципи інтерпретації змісту з

	<p>урахуванням культурного контексту Японії; особливості перекладу та адаптації медійних матеріалів японською та українською мовами; специфіку функціонування мас-медіа у Японії.</p> <p>Студенти будуть уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналізувати медійні тексти (новини, статті, інтерв'ю, соціальні мережі, аудіовізуальні матеріали) японською мовою; - визначати лексико-стилістичні та соціолінгвістичні особливості контенту; - порівнювати висвітлення подій у японських та українських медіа; - здійснювати контент-аналіз та критичну оцінку інформаційних матеріалів; - перекладати та коментувати автентичні тексти японських ЗМІ з урахуванням їхніх жанрово-стилістичних характеристик
Ключові слова	Мас-медіа, аналіз медійного дискурсу, переклад ЗМІ
Формат освітнього компонента	Очний
Теми	Подано у *СХЕМІ КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Залік
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з практики перекладу, а також професійного володіння українською і японською мовою.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання освітнього компонента	Пояснювально-ілюстративний метод (лекція, пояснення, бесіда), демонстрування з використанням технічних засобів. Методи стимулювання і мотивації діяльності: дискусія, створення новизни, опора на життєвий досвід здобувача. Методи контролю і самоконтролю. Робота з інтернет-ресурсами, робота зі словниками.
Необхідне обладнання	Персональний комп'ютер (або ноутбук) з відповідним програмним забезпеченням і загальноживаною операційною системою, смартфон, доступ до мережі Internet, ресурсні матеріали, словники.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Система оцінювання рівня навчальних досягнень ґрунтується на принципах ЄКТС. Підсумковий семестровий контроль передбачений у формі заліку. Оцінка за курс складається зі 100 балів на основі поточної успішності. Оцінювання поточної успішності проводиться за 100-бальною шкалою. Максимальна кількість балів – 100. Бали нараховуються за відповіді на практичних заняттях, виконані індивідуальні завдання, підсумкові модульні контрольні роботи.</p> <p>Бали за поточну успішність нараховуються так (подано максимальну кількість балів, яку може набрати студент):</p> <ul style="list-style-type: none"> - практичні: 70% семестрової оцінки (виконання завдань на практичних заняттях – 40 балів; виконання індивідуальних завдань – 30 балів), максимальна кількість балів 70; - модульні контрольні роботи (тести): 30% семестрової оцінки, максимальна кількість балів 30 (2 модульні роботи по 15 балів кожна). Кожна контрольна (модульна) робота складається з тестових завдань із можливістю обрати

правильну відповідь. Правильно виконаним вважається завдання, якщо студент вибрав і позначив правильну відповідь у бланку відповідей. Роботи оцінюються за шкалою 15 балів кожна і містять 15 питань. Правильна відповідь на кожне питання оцінюється в 1 бал.

Критерії оцінювання практичних занять:

максимальна кількість балів – 40 (5 балів за кожне заняття)

5 балів - здобувач в повному обсязі виконав завдання практичного заняття, відповідь повна, змістовна, логічна, знає основні поняття та категорії стилістики, вміє на практиці застосовувати стилістичні засоби;

4 бали - здобувач в повному обсязі виконав завдання, але у відповіді допустив незначні помилки, знає основні поняття та категорії стилістики, але робить незначні помилки у застосовуванні стилістичних засобів;

3-2 бали - здобувач виконав завдання частково, у відповіді допускає помилки, знає більшість основних понять та категорій стилістики, але робить помилки у застосовуванні стилістичних засобів;

1 бал - здобувач частково виконав завдання, у відповіді допускає помилки, не знає більшість основних понять та категорій стилістики, робить помилки у застосовуванні стилістичних засобів

0 балів – здобувач не виконав завдання.

Виконання індивідуальних завдань з перекладу оцінюється в 30 балів (10 балів за кожен виконаний тип перекладу, всього 3 різні науково-технічні тексти).

Критерії оцінювання індивідуальних завдань:

10-8 балів – завдання оформлено відповідно до вимог, він не містить змістових помилок, які можуть призводити до спотворення змісту, а стилістичні помилки, якщо і присутні, то не значні.

7-6 балів – завдання може містити незначні змістові помилки, які можуть призводити до незначного спотворення змісту, а стилістичні помилки, якщо і присутні, то не значні.

5-4 балів – завдання містить змістові помилки, які можуть призводити до спотворення змісту, а стилістичні помилки, значні.

3-1 балів – завдання містить змістові помилки, які можуть призводити до спотворення змісту, а граматичні чи орфографічні помилки значні.

0 балів – відсутність відповіді.

Критерії оцінювання модульних контрольних робіт (тестів).

Максимальна кількість балів 30 (2 модульні роботи по 15 балів кожна).

Кожна контрольна (модульна) робота складається з тестових завдань із можливістю обрати правильну відповідь. Правильно виконаним вважається завдання, якщо студент вибрав і позначив правильну відповідь у бланку відповідей. Роботи оцінюються за шкалою 15 балів кожна і містять 15 питань. Правильна відповідь на кожне питання оцінюється в 1 бал.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
A	90 – 100	відмінно	зараховано
B	81-89	добре	
C	71-80		
D	61-70		
E	51-60	задовільно	
FX	21-50	незадовільно з можливістю	не зараховано з можливістю

		повторного складання	повторного складання
F	0-20	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика виставлення балів. Враховують бали набрані на практичних заняттях, за самостійну роботу, модульні контрольні роботи та іспит. При цьому обов'язково враховують присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття з метою не пов'язаною з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання та ін.

Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. **Література.** Усю літературу, яку студенти не зможуть знайти самостійно, надасть викладач виключно з освітньою метою без права її передачі третім особам. Студентів заохочують до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікують, що студенти відвідають усі заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість прийти на заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх термінів, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.

Здобувачі ОП мають можливість отримати перезарахування результатів проходження навчання на платформа **неформальної/інформальної** освіти, напр. Coursera, Прометеус тощо, а також участі у конференції як однієї або декількох тем чи одного модуля з курсу. Можливе також часткове перезарахування міжнародного сертифіката, що підтверджує знання мови на рівні C1-C2. Участь у перекладацьких проектах із подальшим виданням перекладу може бути перезараховано як 30 балів за екзамен.

Перезарахування результатів неформальної/інформальної освіти здійснюється шляхом подання здобувачем ВО заяви на ім'я завідувача кафедри із долученням підтверджуючих документів, завідувач кафедри формує предметну комісію, котра оцінює здобуті здобувачем ВО знання у неформальному/інформальному навчанні та приймає рішення щодо перезарахування результатів. Рішення кафедри виносять для обговорення на Вчену раду факультету.

Питання до контрольних робіт

1. Мас-медіа в сучасній Японії: типи та суспільна роль.
2. Переклад японських медійних матеріалів українською мовою.
3. Лексико-стилістичні особливості японських ЗМІ
4. Жанри та стилістичні особливості публіцистичних статей у газетах та

	<p>журналах.</p> <p>5. Японські цифрові медіа: інтернет-журналістика та блоги.</p> <p>6. Медіа-дискурс у соціальних мережах (Twitter, YouTube та ін)</p> <p>7. Медіа-аналітика. Методи критичного аналізу дискурсу.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості освітнього компонента буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиж.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1	Мас-медіа в сучасній Японії: типи та суспільна роль. Етапи розвитку медіа та їхній вплив на громадську думку.	лекція	1.Зражевська Н.І. Теорія медіа та суспільства. Київ, 2022. 198 с. 2. Mithani F., & Kirsch G. Handbook of Japanese Media and Popular Culture in Transition. <u>Routledge</u> , 2022. 3. 小西 卓三・松本 健太郎 (編) メディアとメッセージ — 社会のなかのコミュニケーション. ナカニシヤ出版, 2021. 4. 朝日新聞デジタル: https://www.asahi.com/	Опрацювання нової теми, 2 год	До практичних занять
2	Переклад японських медійних матеріалів українською мовою.	практичне заняття	1. Hidaka, K. <i>Japanese Media at the Beginning of the 21st Century: Consuming the Past</i> . <u>Routledge</u> , 2017. 2.岡本 健・田島 悠来. メディア・コンテンツ・スタディーズ — 分析・考察・創造のための方法論. ナカニシヤ出版, 2020. 3.朝日新聞デジタル: https://www.asahi.com/ 4.読売新聞オンライン: https://www.yomiuri.co.jp/ 5.毎日新聞: https://mainichi.jp/	Виконання практичних завдань, 2 год	До практичних занять
3	Лексико-стилістичні особливості японських ЗМІ	лекція	1.Hidaka, K. <i>Japanese Media at the Beginning of the 21st Century: Consuming the Past</i> . <u>Routledge</u> , 2017 2.小西 卓三・松本 健太郎 (編) メディアとメッセージ — 社会のなかのコミュニケーション. ナカニシヤ出版, 2021. 3.朝日新聞デジタル: https://www.asahi.com/	Опрацювання нової теми, 2 год	До практичних занять

			<p>4.読売新聞オンライン: https://www.yomiuri.co.jp/</p> <p>5.毎日新聞: https://mainichi.jp/</p>		
4	Переклад мовних та невербальних засобів.	практичне заняття	<p>1.Hidaka, K. Japanese Media at the Beginning of the 21st Century: Consuming the Past. <u>Routledge</u>, 2017.</p> <p>2.岡本 健・田島 悠来. メディア・コンテンツ・スタディーズ — 分析・考察・創造のための方法論. ナカニシヤ出版, 2020.</p> <p>3.朝日新聞デジタル: https://www.asahi.com/</p> <p>4.読売新聞オンライン: https://www.yomiuri.co.jp/</p> <p>5.毎日新聞: https://mainichi.jp/</p>	Виконання практичних завдань, 2 год	До практичних занять
5	Жанри та стилістичні особливості публіцистичних статей у газетах та журналах.	лекція	<p>1. Mithani F., & Kirsch G. Handbook of Japanese Media and Popular Culture in Transition. <u>Routledge</u>, 2022.</p> <p>2.Hidaka, K. Japanese Media at the Beginning of the 21st Century: Consuming the Past. <u>Routledge</u>, 2017</p> <p>3.朝日新聞デジタル: https://www.asahi.com/</p> <p>4.読売新聞オンライン: https://www.yomiuri.co.jp/</p> <p>5.毎日新聞: https://mainichi.jp/</p>	Опрацювання нової теми, 2 год	До практичних занять
6	Аналіз японських новин	практичне заняття	<p>1.Hidaka, K. <i>Japanese Media at the Beginning of the 21st Century: Consuming the Past</i>. <u>Routledge</u>, 2017.</p> <p>2.岡本 健・田島 悠来. メディア・コンテンツ・スタディーズ — 分析・考察・創造のための方法論. ナカニシヤ出版, 2020.</p> <p>3.朝日新聞デジタル: https://www.asahi.com/</p> <p>4.読売新聞オンライン: https://www.yomiuri.co.jp/</p> <p>5.毎日新聞: https://mainichi.jp/</p>	Виконання практичних завдань, 2 год	До практичних занять

7	Японські цифрові медіа: інтернет-журналістика та блоги.	лекція	<p>1.Літінський С. А. Інтернет-комунікації, кіберкультура та віртуальна реальність. Харків, 2011</p> <p>2.Hidaka, K. Japanese Media at the Beginning of the 21st Century: Consuming the Past. <u>Routledge</u>, 2017</p> <p>3.朝日新聞デジタル: https://www.asahi.com/</p> <p>4.読売新聞オンライン: https://www.yomiuri.co.jp/</p> <p>5.毎日新聞: https://mainichi.jp/</p>	Опрацювання нової теми, 2 год	До практичних занять
8	Особливості перекладу українською мовою мовних кліше, формальних виразів та скорочень.	практичне заняття	<p>1.朝日新聞デジタル: https://www.asahi.com/</p> <p>2.読売新聞オンライン: https://www.yomiuri.co.jp/</p> <p>3.毎日新聞: https://mainichi.jp/</p>	Виконання практичних завдань, 2 год	До практичних занять
9	Медіадискурс у соціальних мережах (Twitter, YouTube та ін)	лекція	<p>1.Літінський С. А. Інтернет-комунікації, кіберкультура та віртуальна реальність. Харків, 2011</p> <p>2.Mithani F., & Kirsch G. Handbook of Japanese Media and Popular Culture in Transition. <u>Routledge</u>, 2022.</p> <p>3.朝日新聞デジタル: https://www.asahi.com/</p> <p>4.読売新聞オンライン: https://www.yomiuri.co.jp/</p> <p>5.毎日新聞: https://mainichi.jp/</p>	Опрацювання нової теми, 2 год	До практичних занять
10	Особливості перекладу коротких повідомлень, хештегів, коментарів, сленгу.	практичне заняття	<p>1.Hidaka, K. <i>Japanese Media at the Beginning of the 21st Century: Consuming the Past</i>. <u>Routledge</u>, 2017.</p> <p>2.岡本 健・田島 悠来. メディア・コンテンツ・スタディーズ — 分析・考察・創造のための方法論. ナカニシヤ出版, 2020.</p>	Виконання практичних завдань, 2 год	До практичних занять
11	Рекламні тексти та візуальні медіа.	лекція	<p>1.小西 卓三・松本 健太郎 (編) メディアとメッセージ — 社会のなかのコミュニケーション. ナカニシヤ出版, 2021.</p> <p>2.朝日新聞デジタル:</p>	Опрацювання нової теми, 2 год	До практичних занять

			https://www.asahi.com/ 3.読売新聞オンライン: https://www.yomiuri.co.jp/ 4.毎日新聞: https://mainichi.jp/		
12	Переклад заголовків, цитат, культурно маркованих елементів.	практичне заняття	1.Hidaka, K. <i>Japanese Media at the Beginning of the 21st Century: Consuming the Past</i> . Routledge, 2017. 2.岡本 健・田島 悠来. メディア・コンテンツ・スタディーズ — 分析・考察・創造のための方法論. ナカニシヤ出版, 2020. 3.朝日新聞デジタル: https://www.asahi.com/ 4.読売新聞オンライン: https://www.yomiuri.co.jp/ 5.毎日新聞: https://mainichi.jp/	Виконання практичних завдань, 2 год	До практичних занять
13	Переклад та інтерпретація японських медійних текстів.	лекція	1.小西 卓三・松本 健太郎 (編) メディアとメッセージ — 社会のなかのコミュニケーション. ナカニシヤ出版, 2021. 2.読売新聞オンライン: https://www.yomiuri.co.jp/ 3.毎日新聞: https://mainichi.jp/ 4.日本経済新聞: https://www.nikkei.com/	Опрацювання нової теми, 2 год	До практичних занять
14	Порівняльний аналіз двох японських джерел на одну тему	практичне заняття	1.NHK NEWS WEB — https://www3.nhk.or.jp/news/ 2.朝日新聞デジタル: https://www.asahi.com/ 3.毎日新聞: https://mainichi.jp/ 4.日本経済新聞: https://www.nikkei.com/	Виконання практичних завдань, 2 год	До практичних занять
15	Медіааналітика. Методи критичного аналізу дискурсу.	лекція	1. Зражевська Н.І. Теорія медіа та суспільства. Київ, 2022. 198 с. 2. Hidaka, K. <i>Japanese Media at the Beginning of the 21st Century: Consuming the Past</i> . Routledge, 2017	Опрацювання нової теми, 2 год	До практичних занять

16	Критичне читання медійних текстів.	практичне заняття	1. 朝日新聞デジタル: https://www.asahi.com/ 2. 読売新聞オンライン: https://www.yomiuri.co.jp/ 3. 毎日新聞: https://mainichi.jp/	Виконання практичних завдань, 2 год	До практичних занять
----	------------------------------------	-------------------	---	-------------------------------------	----------------------